

Úzkorozchodné železnice v Maďarsku

MAĎARSKO

Vdychovali ste už niekedy vôňu lesa sediac na potíšku hrkotajúcom vláčiku úzkorozchodnej železnice? Videli ste už za oknom plaché srny pasúce sa na orosennej tráve? Vyskúšali ste už interaktívne hry škôl v prírode a poprechádzali ste sa už po náučných chodníkoch? Objavovali ste už niekedy Maďarsko – prostredníctvom úzkorozchodných železníc?

Znamená to skutočne veľký zážitok, ako netradične pobudnúť v prírode, ak začnete objavovať rôzne končiny Maďarska za pomoci tohto zaujímavého dopravného prostriedku. Nech by ste putovali po krajine hociktorým vláčikom po hocktorej trati, vždy objavíte nádherný kraj, kde na Vás čakajú ukryté poklady a lesné dobrodružstvá! Vyberme sa spolu a prejdime rad za radom po úzkorozchodných železniaciach našich južných susedov!

Úzkorozchodné železnice turistického regiónu západného Zadunajska

Lesná železnica Csömödér

Trasa: Lenti – Csömödér – Kistolmács • **dĺžka trate:** 32 km • www.zalaerdo.hu

Jednou zo zaujímavostí kraja Göcsej je sieť úzkorozchodnej lesnej železnice, osobné vláčiky spájajú výletné miesta regiónu traťou dlhou 32 km. Vyštartujúc z mestečka Lenti možno sa kochať v lesoch v Zajda, obdivovať rybník v Csömödér, ako aj vychutnať si fakt, že na železnicu nadväzuje množstvo cyklotratí a „peších“ turistických chodníkov.

Železničné múzeum v Nagycenk

Trasa: Fertődoboz – Barátság – Kaštieľ (Nagycenk) • **dĺžka trate:** 3,6 km • www.gysev.hu

V blízkosti kaštieľa Széchenyiovcov v obci Nagycenk bola v roku 1972 postavená parou poháňaná úzkorozchodná železnica Múzea dopravy, HISTORICKÁ ŽELEZNICA SZÉCHENYI. Napriek tomu, že trasa historickej úzkokoľajky s atmosférou zo začiatku minulého storočia meria sotva 3600 m, teší sa mimoriadnej obľube tak mladých, ako aj postarších „priateľov“ železnice.

Úzkorozchodné železnice turistického regiónu Balaton

Hospodárska železnica Balatonfenyves

Trasa: Balatonfenyves – Központi főmájor (centrálny majer) – Somogyszentpál · **dĺžka trate:** 13 km

www.mav.hu/szolgalatasok/balatonfenyves_kk.php

Táto železnica je už poslednou priemyselnou železnicou Maďarska – toľko zostalo z niekdajšej niekoľko tisíc kilometrovej siete, ktorá pretkávala Karpatskú kotlinu. Táto úzkokolejka pozostávala z viacerých tratí, dnes je v prevádzke už len 13 km dlhý úsek Somogyszentpál, na ktorom premávajú vlakové súpravy každý deň.

Úzkorozchodné železnice turistického regiónu Južné Zadunajsko

Lesná železnica Almamellék

Trasa: Almamellék – Sasrét · **dĺžka trate:** 8 km

www.mecsekerdo.hu

KNajužšiu úzkorozchodnú železnicu krajiny, prezývanú „zselci csühögő“ (ši-huhu zo Zselcu) postavil v roku 1901 barón Rezső Biederman. Vláčik premáva po trati dlhej 8 km po očarujúcom kraji okolia Almamellék, medzi Zselc a Sasrét. Okolo trati sa nachádza rybník, bukový prales, lovecký kaštieľ, lesný náučný chodník a nablízku je aj Múzeum fajok v obci Ibafa.

Lesná železnica v Gemenc

Trasa: Pörböly – Gemenc – Keselyűs – Bárányfok

dĺžka trate: 30 km · **www.gemenczrt.hu**

Po území najsúvislejších nížinných lužných lesov Európy po dĺžke 30 km sa kľukatí trasa Lesnej železnice Gemenc. Turistika úzkorozchodnou železnicou v Gemenc sa dá doplniť prevážaním sa na konských povozoch, veslovaním, cykloturistikou, pešou turistikou, ba dokonca aj turistikou v organizovanej skupine s odborným sprievodom, respektíve je možnosť aj na vyhlídkovú plavbu.

Lesná železnica v Kaszó

Trasa: Szenta – Kaszó · **dĺžka trate:** 8 km · **www.kaszort.hu**

V rade úzkorozchodných železníc v župe Somogy je najmladšou lesná železnica prevádzkovaná v najväčšom súvislom lesnom masíve vnútorného Somogy v lese Kaszó. Železničná trať beží po celej svojej dĺžke v lese, v nádhernom kraji, pričom okrajovo zasahuje aj do územia močarísk pri jazere Baláta.

Lesná železnica v Mesztegyő

Trasa: Mesztegyő – Felsőak · **dĺžka trate:** 9 km · **www.sefag.hu**

Jednu z najpresívnejších úzkokolejok Maďarska je Lesná železnica Mesztegyő, bežiaci sotva tridsať kilometrov od pobrežia Balatonu. Hoci to nie je vyslovene horská dráha, jej trasa vedie predovšetkým po lese alebo popri jazerách.

Úzkokolejka Pécs – Mecsek

Trasa: Premáva predovšetkým medzi zábavným parkom a zoológickou záhradou · **dĺžka trate:** 570 m · **mecsekikisvasut.extra.hu**

Táto železnica je najkratšia úzkokolejka v celej krajine. Premáva medzi zoológickou záhradou a zábavným parkom Mecsek na trase dlhej 570 m. Kolajnice sa kľukajú po celý čas po lese, pri vytváraní železnice sa s mimoriadnou pozornosťou dbalo o to, aby trasa bola čo možno najviac zakrivená, s obrovským počtom zákrut. Preto sa zdá byť oveľa dlhšia, než aká v skutočnosti je.

Úzkorozchodné železnice turistického regiónu Budapešť a okolie

Detská železnica na vrchu Széchenyi

Trasa: Hűvösvölgy – Jánoshegy – Csillebérc – Normafa – Széchenyi-hegy · **dĺžka trate:** 11,2 km · **www.gyermekvasut.hu**

Detská železnica je skutočnou raritou, je to jedna z dopravných atrakcií v „zelenom srdci“ Budína, v II. a XII. obvode pulzujúceho dvojmiliónového veľkomesta. Trasa spája stanice Széchenyiho vrch a Hűvösvölgy. Dráha je dlhá 11,2 km a vláčik prekonáva výškový rozdiel 235 m. Túto vzdialenosť prekonávajú súpravy rýchlosťou 20 km/h, jazda trvá 40-45 minút.

Historická úzkokoľajka Kemence

Trasa: Kemence – Godóvár – Feketevölgy – (Hajagos)

dĺžka trate: 4 km (do stacji Hajagos 8 km) · **www.kisvasut.hu**

Historická lesná úzkokoľajka Kemence sa nachádza v severnej časti pohoria Börzsöny, pričom je to jediná železnica, ktorá je prevádzkovaná výlučne za pomoci dobrovoľníkov. Technickou raritou tejto úzkorozchodnej železnice je absolútne unikátne 600 mm-vé rozpätie koľajníc a tzv. valčekové vedenie dráhy.

Lesná železnica Királyrét

Trasa: Kismaros – Morgó – Szokolya – Paphegy – Királyrét · **dĺžka trate:** 12 km · **www.kisvasut-kiralyret.hu**

Táto úzkokoľajka patrí medzi najstaršie svojho druhu v krajine. Kedysi presahovala dĺžku 200 km, dnes sa z nej podarilo zachovať 12 km. Vlačík beží v doline potoka Morgó, ktorý sústreďuje vody najväčšieho údolia pohoria Börzsöny od Kismarosu, ležiaceho na brehu Dunaja cez obec Szokolya po Királyrét, ktorý je najlepším východiskovým bodom krásnych túr po pohorí Börzsöny. Na Királyrét-e si môžeme vyskúšať aj jazdu na drezine.

Lesná železnica v Szob

Trasa: Szob – Máriakút – Márianosztra · **dĺžka trate:** 7 km · **www.kisvasut.hu, borzsonykisvasut.uw.hu/**

V sotva 60 kilometrovej vzdialenosti od hlavného mesta Maďarska, od Budapešti očakáva svojich cestujúcich nedávno zrekonštruovaná úzkokoľajka, ktorá premáva medzi Szob a Márianosztra. Trať bola postavená v roku 1912 a súpravy prevážali andezit, ktorý sa ťažil v kameňolome v Márianosztra.

Lesná úzkokoľajka Nagybörzsöny

Trasa: Nagyirtás – Nagybörzsöny · **dĺžka trate:** 7805 m · **www.kisvasut-kiralyret.hu**

Lesná úzkokoľajka Nagybörzsöny je horská železnica s pozoruhodným vedením trasy, je to jediná železničná trať s otočným bodom na vrcholci. V súčasnosti sa kľukatí na dĺžke 8 km od Nagybörzsönyu po Nagyirtás.

Úzkorozchodné železnice Severo- maďarského turistického regiónu

Lesná železnica Felsőtárkány

Trasa: Felsőtárkány – Stímecház · **dĺžka trate:** 5 km
www.egererdo.hu

Štátna lesná železnica vo Felsőtárkány sa nachádza na sever od mesta Eger, v Bukových horách. Popri trati úzkokoľajky je zvernica, na konečnej stanici sa nachádza zaujímavý náučný chodník. Vychádzajúc z konečnej stanice sa možno príjemnou trojkilometrovou prechádzkou dostať k prameňu Vöröskő, vyvierajúcemu na konci doliny rovnaného mena.

Matranská železnička Gyöngyös

Trasa: Gyöngyös – Mátrafüred, Gyöngyös – Lajosháza · **dĺžka trate:** 18 km · www.egererdo.hu

Úzkokolajka, nachádzajúca sa vo vzdialenosti hodinovej cesty autom od hlavného mesta, preváža cestujúcich dvomi smermi: priamočiara mátrafüredská línia vedie popri záhradách plných vynikajúcej vinnej révy a po celú cestu poskytuje nádherný výhľad na najvyššie matranské vrchy, medzi nimi na Kékestető. Druhá trasa na konci mesta vedie popri potoku, smeruje severo-západne k Lajosháza – Szalajkaháza.

Lesná železnica Lillafüred

Trasa: Miskolc – Papírgyár – Lillafüred – Garadna · **dĺžka trate:** 14, 16 km · www.eszakerdo.hu

Úzkorozchodná železnička Lillafüred je jedna z najkrajších svojho druhu v Maďarsku, je to skutočná horská trať; vinie sa po strmých úbočiach, pozoruhodných mostoch ponad údolia, cez tunely. Vychádzajú z mestského prostredia v blízkosti zrúcaniny hradu Diósgyőr sa vláčikom môžeme dostať k množstvu zaujímavých atrakcií: k Hotelu Palota v Lillafüred, k vodopádom, jaskyniam, k pravekej hute Újmassa na brehu jazera Hámori v údolí Garadna, ale aj k východiskovému bodu mnohých peších túr.

Lesná železnička Pálházi

Trasa: Pálháza – Kókapu – Rostalló · **dĺžka trate:** 10 km
www.eszakerdo.hu

Štátna lesná železnička Pálháza štartuje v obci, po ktorej je aj pomenovaná a premáva na konečnú stanicu Rostalló v údolí mimoriadne často navštevovaného údolia potoka Kemence. Na stanici Kókapu čaká cestujúcich úzkokolajky náučný chodník a lesná vyhladka.

Lesná železnička Szilvásvárad

Trasa: Szilvásvárad – Lovaspálya (konská dráha) – Szalajka – Fatelep (píla) – Szalajka – Fátyolvízésés (Vodopád závoj) · **dĺžka trate:** 3,64 km
www.egererdo.hu

Trasa úzkokolajky vedie v údolí malebnej doliny riečky Szalajka od konskej dráhy po Vodopád závoj. Je to nielen najstrmšia, ale zároveň aj najrušnejšia domáca úzkorozchodná železnica. Počas nádhornej cesty železnička aj pri Rybníku Szalajka, kde sa nachádza Lesnícke múzeum.

Úzkorozchodné železnice turistického regiónu Severo-maďarskej nížiny

Železnička Hortobágy

Trasa: Hortobágy – Kondástó · **dĺžka trate:** 5 km · www.hnp.hu

Železnička Hortobágy Óreg-tavi desiatky rokov obsluhovala potreby správy rybníkov, ktoré ležia popri je línii; vlakové súpravy tam dovážali krmivo pre ryby a odvážali úlovok. Ústredná jazerná jednotka o rozlohe 2000 hektárov je chránená od vzniku Hortobágysekeho národného parku. Mimoriadne vzácne sú tu hniezdiace a prelietajúce vtáče kolónie.

Debrecen – Lesná železnička Zsuzsi

Trasa: Debrecen-fatelep – Csereerdő – Sámsoni út – Hármashegyfalja · **dĺžka trate:** 17 km · zsuzsivasut.hu

Táto úzkokolajka je najstaršia v Maďarsku. Postavená bola na podnet vedenia mesta Debrecín v r. 1882 a do dnešného dňa premáva podľa cestovného poriadku od apríla do októbra. Lesná úzkorozchodná železnica Zsuzsi odváža na čarokrásne miesta výletníkov túžiacich po odpočinku i zábave.

Debrecen, vidámpark (Zábavný park)

Dĺžka trate: 1100 m · www.zoodebrecen.hu

Vláčik premáva podľa otváracej doby zábavného parku v Debrecíne. Vypravujú ho podľa požiadaviek cestujúcich. Z vláčika možno pozorovať danielov a ťavy vo výbehu v lese. Pozoruhodný pohľad ponúka, akoby cestovanie v čase, sledovanie atrakcií zábavného parku XXI. storočia, ktoré sa nachádzajú popri trati úzkokolajky.

Ďalšie informácie o úzkorozchodných železničiach nájdete na:

www.amierdonk.hu

www.madarsko.sk

www.kisvasut.hu

Vydal:
Magyar Turizmus Zrt.
Tlačiareň: Crew Kft.
Bezplatná publikácia